

การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตะวันออก

นายประเสริฐ ศรีวิเศษ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาแม่ยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-073-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10294540

012880

A PROPOSED PROGRAM OF THE INTEGRATION OF CAREER EDUCATION AND
SOCIAL STUDIES AT THE LOWER SECONDARY EDUCATION LEVEL
IN THE EASTERN SEABOARD AREA

Mr. Prasert Sriwises

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of education
Department of secondary education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-073-7

หัวขอวิทยานิพนธ์

การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพ
กับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่
ชงหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตะวันออก

โดย

นายประเสริฐ ศรีวิเศษ

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลารวณ์ วิทยาภูมิกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *นายประเสริฐ ศรีวิเศษ* ..... คณบก.บัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.กานต์ วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *นายวิวัฒน์ ธรรมรงค์* ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมูลศรี วาสนลสมสินธ์)

..... *อาจารย์สุวัฒนา ใจดี* ..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลารวณ์ วิทยาภูมิกุล)

..... *ดร.วิวัฒน์ ธรรมรงค์* .. กรรมการ

(ศาสตราจารย์พูพิน พิมลกุล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพ กับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตที่นี่ที่ จังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก
ผู้อัปสิด	นายประเสริฐ ศรีวิเศษ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลารวัณย์ วิทยากรพิจุล
ภาควิชา	มัธยมศึกษา
ปีการศึกษา	๒๕๖๔
	บทที่คบ่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตที่นี่ที่จังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

๒. เพื่อนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สร้างรับโรงเรียนในเขตที่นี่ที่จังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

วิธีค้น วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ๒ ชุด ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับ
สภาพการณ์อาชีพและความต้องการแรงงาน ทั้งก่อนและหลังโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมชายฝั่ง
ทะเลภาคตะวันออก ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับความเหมาะสมในกระบวนการ
การศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นำแบบสอบถามชุดที่ ๑ ไป
สอบถามหัวอย่างประชากรหัวหน้าหน่วยงานรัฐบาล ๒๐ คน และนักธุรกิจ ๒๔ คน ซึ่งได้มาร้อยกิจการ
สุ่มแบบเจาะจง ในจังหวัดชลบุรี ระยะห้องและจะ เชิงเทรา และนำแบบสอบถามชุดที่ ๒ ไปสอบถาม
กลุ่มหัวอย่างประชากรครูสังคมศึกษา ๘๗ คน ซึ่งได้มาร้อยกิจการอุ่มแบบแบ่งชั้น ในจังหวัดชลบุรี
ระยะห้อง และจะ เชิงเทรา วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ ๑ โดยการหาค่าร้อยละ
ค่ามัธยม เลขคณิต และส่วนเปี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลจากแบบสอบถามชุดที่ ๒ โดยการหา

ค่าร้อยละ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามข้อที่ ๑ มากราบคนโครงสร้างห้องเรียนของข่ายการศึกษา เพื่องานอาชีพ เพื่อนำมาสร้างแนวทางบูรณาการการศึกษา เพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ในแบบสอบถามตามข้อที่ ๒ และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามข้อที่ ๒ ไปใช้เป็นต้นฐานในการสร้างโปรแกรมบูรณาการการศึกษา เพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตะวันออก ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมบูรณาการที่มีดัง เมื่อหา การศึกษา เพื่องานอาชีพกับเนื้อหารัฐศาสตร์และวิชาสังคมศึกษา เป็นหลัก โดยถือ เกณฑ์ข้อมูลจากความคิดเห็น ของครูสังคมศึกษา จำนวนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ที่เห็นว่าการบูรณาการระหว่างการศึกษา เพื่องาน อาชีพกับสังคมศึกษา มีความเหมาะสม และผู้วิจัยสร้างองค์ประกอบขึ้น ๔ ของโปรแกรมเพิ่มเติม จากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ หลักสูตร และเอกสารที่เกี่ยวข้อง นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอยังเป็น ๗ โปรแกรม ส่วนรับขั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ผลการวิจัย

๑. การศึกษาการบูรณาการการศึกษา เพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตะวันออก พนว่า

๑.๑ ความต้องการแรงงานและอาชีพในเขตพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตะวันออก ส่วนใหญ่เน้นในกลุ่มอาชีพการก่อสร้าง กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรม เครื่องจักร กลุ่มอาชีพให้บริการ การศึกษา กลุ่มอาชีพบริการทางสุขภาพและการแพทย์ กลุ่มอาชีพบริการบุคคลและงานบ้าน

๑.๒ ขอบข่ายหรือโครงสร้างการศึกษา เพื่องานอาชีพ ประกอบด้วย ๔ แนวศักยภาพ ดัง

๑.๒.๑ ความเข้าใจในตนเองและบุคคลอื่น

๑.๒.๒ ความเข้าใจในงานอาชีพ

๑.๒.๓ พัฒนาการทางทัศนคติที่สำคัญของงานอาชีพ

๑.๒.๔ การเป็นผู้บริโภคที่มีประสิทธิภาพ

๑.๒.๕ การวางแผนและเตรียมการ เพื่ออาชีพ

- ๑.๓ การบูรณาการเนื้อหาจากขอบข่ายการศึกษาเพื่องานอาชีพกับเนื้อหา
วิชาสังคมศึกษาทุกระดับชั้น ตามความคิดเห็นของครุสังคมศึกษาส่วนใหญ่ในเกณฑ์เหมาะสม
- ๑.๔ การสร้างโปรแกรมเน้นการบูรณาการเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพ
กับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาเป็นหลัก

๒. การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชาสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตพื้นที่จังหวัดชายฝั่งทะเล เลภาคตระวันออก สักษณะโปรแกรม
เป็นโปรแกรมบูรณาการเนื้อหาการศึกษาเพื่องานอาชีพกับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ที่มีความ
สอดคล้อง สามารถผสมผสานกันในแต่ละหน่วยการเรียนได้อย่างเหมาะสม และมีองค์ประกอบ
ส่วนอื่น ๆ ของโปรแกรมประกอบ แบ่งออกเป็น ๗ โปรแกรมย่อย แต่ละโปรแกรมย่อยมี
ความเหมาะสมตามการประยุกต์ใช้งานจริง ที่มีหน่วยการเรียน ๙๕, ๙๖, ๙๗ และ ๙๘
ที่นิยมตามลักษณะ แต่ละโปรแกรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ ดัง

- ๒.๑ ความคิดรวบยอดสำคัญ
- ๒.๒ จุดประสงค์ของโปรแกรม
- ๒.๓ เนื้อหานูรณาการ
- ๒.๔ กิจกรรมการเรียนการสอน
- ๒.๕ ลักษณะการเรียนการสอน
- ๒.๖ การวัดและประเมินผล

คุณภาพของรายการ กุยวัฒกรณ์มหาวิทยาลัย

Name Mr. Prasert Sriwises

Thesis Advisor Assistant Professor Lawan Witayawudhikul

Department Secondary Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

PURPOSES

1. To study the integration of career education and social studies at the lower secondary education level in the eastern seaboard area.
  2. To propose a program of the integration of career education and social studies at the lower secondary education level in the eastern seaboard area.

PROCEDURES

Two sets of questionnaires were constructed. The first questionnaire was designed to elicit opinions concerning the existing occupation and labor market demands both prior to and following the initiation of the Eastern Seaboard Industrial Development Project. The Second one was designed to elicit opinions regarding the suitability of the proposed integration of career education and social studies content at the lower secondary education level. The subjects for the

first set of questionnaires consisted of 20 heads of government agencies and 24 businessmen, who were selected by purposive sampling, in the provinces of Cholburi, Rayong, and Chacherngsao. The subjects for the second set of questionnaires consisted of 87 social studies teachers, who were selected by stratified random sampling, in the provinces of Cholburi, Rayong, and Chacherngsao. The first set of questionnaires was analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation ; the second set by percentage. The data obtained from the first set of questionnaires were used to set a design and scope of career education to be used as guidelines for integration of career education and social studies in the second set of questionnaires. The data obtained from the second set of questionnaires were then used as a basis for constructing a program for the integration of career education and social studies at the lower secondary education level in the eastern seaboard area. The construction of the program, consisting primarily of career education course content and social studies content, used as criteria the majority opinions of the social studies teachers (80 % and above) who agreed with the suitability of the integration of career education and social studies. Additional components based on documentary and curriculum research were included. Subsequently, specialists were asked to evaluate the suitability of the program, revision and improvement were made, and separate programs were designed and proposed for Mathayomsuksa 1, 2 and 3.

RESULTS

1. The study of the integration of career education and social studies at the lower secondary education level in the eastern seaboard area found that ;

1.1 Needs for labor and occupation in the eastern seaboard area existed largely in construction, mechanized industry, educational services, health and medical services, and personnel and domestic services.

1.2 The framework or design of career education contains 5 main concepts :

- 1.2.1 self - awareness and understanding of others
- 1.2.2 career understanding
- 1.2.3 career attitude development
- 1.2.4 being a competent consumer
- 1.2.5 career planning and preparation

1.3 A majority of the social studies teachers agreed with the suitability of integrating the content of the career education design with that of social studies course in all grades.

1.4 The construction of the program principally emphasized the integration of career education course content and social studies course content.

2. The features of the proposed program of the integration of career education and social studies at the lower secondary education level in the eastern seaboard area were commensurate with and can be suitably infused in each course unit ; it also contains additional complementary components. The individual program of integration for Mathayomsuksa 1, 2, and 3 was judged very suitable by a majority of the specialists consulted ; they consist, respectively, of 18, 10 and 13 course units and cover the following components :

- 2.1 the key concepts
- 2.2 the program objectives
- 2.3 the integrated contents
- 2.4 the instructional activities
- 2.5 the measurement and evaluation

ศูนย์วิทยาศาสตร์พยากรณ์ ลุพารสกอร์มมหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ เริ่มต้นและสำเร็จลงด้วยตัวความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ให้ข้อเสนอแนะอันมีค่าและให้กำลังใจด้วยตัวเองมาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลารวัณย์ วิทยาภูมิกุล ผู้วิจัยรู้สึกชánซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พินุลศรี ราสนสมสิทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์บุคคล พิเศษ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กุศล ตรวจพิจารณาโครงการว่างการศึกษาเพื่องานอาชีพและประมีนโปรแกรมบูรณาการ ตลอดจน ยุทธศาสตร์ จังหวัด แรงงานจังหวัด พัฒนาการอาชีวศึกษา นักธุรกิจและครูสังคมศึกษา ในจังหวัด ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ที่เป็นกลุ่มทัวอย่างประชากร ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างตัว และขอบขอบคุณญาญี ศรีวิเศษ และอาจารย์วชิริณี วิริยะกิตติ์ ที่กุศลช่วยวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถิติในส่วนสำเร็จด้วยตัว

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เจอธี เกย์นี และอาจารย์จรุณ เกย์นี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิมพ์วิทยานิพนธ์และช่วยเหลือเกี่ยวกับข้อมูลด้านภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยขอขอบผลงานแต่คุณแม่ที่ให้ความสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้ศึกษาเล่าเรียนมาโดยตลอด และขอบขอบคุณที่ ฯ น้องฯ และเพื่อนฯ ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัย จนประสบความสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความล้าศักดิ์และความเป็นมาของปัจจุบัน	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๖
๒ วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
การศึกษาเพื่องานอาชีพ	๗
ความหมายการศึกษาเพื่องานอาชีพ	๗
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่องานอาชีพ	๑๒
ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาเพื่องานอาชีพกับ อาชีวศึกษา	๑๕
กิจกรรมล่าหัวรับการศึกษาเพื่องานอาชีพ	๑๗
การศึกษาเพื่องานอาชีพในระบบโรงเรียน	๑๙
ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาเพื่องานอาชีพ กับวิชาสังคมศึกษา	๒๖
อาชีพที่สัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษา	๒๘
งานวิจัยในประเทศ	๓๐
งานวิจัยต่างประเทศ	๓๔

บทที่		หน้า
๑	วิธีคิดในการวิจัย	
	การศึกษาค้นคว้าข้อมูล	๔๔
	เครื่องมือในการวิจัย	๔๔
	กลุ่มหัวอย่างประชากร	๔๖
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๗
	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
	การสร้างโปรแกรม	๔๘
๒	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	ตอนที่ ๑ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการอาชีพ และความต้องการแรงงาน	๕๕
	โครงสร้างการศึกษาเพื่องานอาชีพ	๕๕
	ตอนที่ ๒ ผลการวิจัยเกี่ยวกับความเหมาะสม ในการบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพกับวิชา สังคมศึกษา	๕๙
	โปรแกรมบูรณาการฉบับร่าง	๖๙
	โครงสร้างโปรแกรม	๖๙
	โปรแกรม น.๑	๗๐
	โปรแกรม น.๒	๗๗
	โปรแกรม น.๓	๗๗๔
	ตอนที่ ๓ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินโปรแกรม ของผู้ทรงคุณวุฒิ	๗๘๑
	การแก้ไขข้อความในโปรแกรม	๗๘๑
	ข้อความที่เพิ่มในโปรแกรม	๗๘๗

บท

หน้า

๔	สรุปและนำเสนอด้วยโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่องานอาชีพ กับวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับพื้นที่ ชั้นหัวศษายังคง เลภาคตະวันออกและข้อเสนอแนะ	๙๕๐
	โครงสร้างโปรแกรม	๙๕๑
	ความหมาย	๙๕๒
	การดำเนินโปรแกรม	๙๕๓
	โปรแกรม ม. ๑	๙๖๒
	โปรแกรม ม. ๒	๙๖๗
	โปรแกรม ม. ๓	๙๘๔
	ข้อเสนอแนะ	๙๙๙
	บรรณานุกรม	๑๐๑๐
	ภาคผนวก	๑๐๑๔
	ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณคุณวิจารณ์	
	โครงสร้างการศึกษาเพื่องานอาชีพ	๑๐๑๘
	ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน	
	โปรแกรมบูรณาการ	๑๐๔๐
	ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	๑๐๕๙
	ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	
	แบบสอบถามและแบบประเมินโปรแกรม	๑๐๖๙
	ประวัติผู้เขียน	๑๐๗๗